

Sabahattin Âli'yi 'Kürk Mantolu Madonna'dan ibaret sayanları ya da böyle bir algı yaratanları hayal kırıklığına uğratan bir araştırmaya imza atan Sevgül Sönmez, onun zamanını aşan bir yazar olduğunu göstermeye gayret ediyor uzun süredir

Kaan Egemen

"A'dan Z'ye Sabahattin Âli" kitabı 2009 yılında yayımlandığında Sevgül Sönmez, Ali Bulunmaz ile yaptığı röportajda (Cumhuriyet Kitap, 13 Ağustos 2009), "Türkiye'de belge bitmez" diyerek Sabahattin Âli defterinin kapanmadığını ifade etmişti. Âli'nin yayımlanmayan mektuplarının bulunduğunu ve devletle yazışmalarının var olduğunu belirtip ileride bunlardan başka bir kitap ortaya çıkabileceğini ya da mevcut çalışmanın genişletilebileceğini ipuçlarını vermişti aslında.

Yıl 2017; "A'dan Z'ye Sabahattin Âli" kitabı ikinci baskısıyla okurla buluştu. Sekiz yıl evvel yayımlandığında çabucak temel kaynaklardan biri hâline gelen çalışma, hem şekil değişiklikleriyle hem de eklenen ve genişletilen maddelerle bu özelliğini pekiştirdi.

Bir doktora tezi titizliğinde

Sönmez, Âli'yle anılan bir isim; kitaba yaptığı ekler (Âli hakkındaki çeşitli araştırmalar, yabancı dillere çevrilen eserlerinin listesi, film, tiyatro ve ona ilişkin belgesellerin dokümü, İnönü döneminde Âli'ye ilişkin devlet yazışmaları vb.), kitabın ne denli önemli bir başvuru kaynağı olduğunu gösteriyor.

Ayrıca yine kitapta kendisine yer bulan, Sabahattin Âli'nin adını

Yeniden Sabahattin Âli

taşıyan sokaklar, caddeler, onun büst ve heykellerinin listesi, kitabın zemini sağlam bir araştırma olduğunun kanıtlarından.

Sabahattin Âli'yi 'Kürk Mantolu Madonna'dan ibaret sayanları ya da böyle bir algı yaratanları hayal kırıklığına uğratan bir araştırmaya imza atan Sönmez, onun zamanını aşan bir yazar olduğunu göstermeye gayret

ediyor uzun süredir. İlk baskısından günümüze dek "A'dan Z'ye Sabahattin Âli" kitabı da yazarın bu yönünü hayli ayrıntılı biçimde gözler önüne seriyor.

Âdeta bir doktora tezi titizliğinde hazırladığı kitapla Sabahattin Âli'nin hemen her kesimden insanı edebiyat çatısı altında buluşturduğunu anlatan Sönmez, onun samimiyetini ve gittiği yolu

yazarlar, eserlerinin dünya dillerindeki kaynakları ve etkileri üzerine araştırmalar yapılması bize yeni okuma olanakları sağlayacaktır."

Bu bakımdan "A'dan Z'ye Sabahattin Âli" kitabının ikinci baskısı, yazarla ilgili tazelediği bilgilere yenilerini de ekleyerek Sönmez'in eleştirisinin muhataplarına sesleniyor.

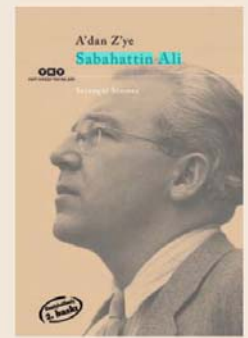
Sönmez'in 2009'daki röportajda sarf ettiği "Türkiye'de belge bitmez" sözü her daim geçerli. Kim bilir, belki yeni belgeler ortaya çıkar ve kitabın yeni baskılarının yapılması gerekir. Bekleyip göreceğiz.

okurla paylaşırken tam bir aydın olarak zamanındaki tehlikelere dikkat çeken ve entelektüel birikimini, mevcut yapıyı değiştirip dönüştürmek için insanlarla bölüşen Âli'yi madde madde resmediyor.

Tazelenen bilgiler

İçimizdeki ve dışımızdaki Sabahattin Âli'nin kim olduğunu, ne yaptığını ve neler yapmak istediğini yalnızca yazıyla değil, aynı zamanda fotoğraflarla da yansıtan Sönmez, onun mizahi ve eleştirel yönünü de okura sunuyor. Dolayısıyla bilinen, az bilinen ve bilinmeyenlerle bir Sabahattin Âli imgesi ortaya koyuyor.

Sönmez, kitaba 2017 baskısı için yazdığı önsözde, tanınırlığının artmasının Sabahattin Âli okumalarını hızlandırdığını söyleyip bir eleştiri getiriyor: "Popülerlik Sabahattin Âli'nin daha çok tanınmasını, eserlerinin daha çok okunmasını sağlasa da eserlerin akademik ve kuramsal açıdan yeteri kadar incelenmediğini belirtmem gerekir. Eserlerinin, yaşadığı dönemin diğer edebiyatçılarıyla karşılaştırılması, etkilendiği ve etkilendiği

A'DAN Z'YE
SABAHATTİN ÂLİ
Sevgül Sönmez
Yaynevi: YKY, 2017